

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyilttér sora	40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

Bankigazgatók.

— Veridicus-nak „A nemzetiségi kérdés Magyarországon — mint üzlet” angol nyelven megjelent művéből. —

V.

Tanulság.

Mozgalom indult meg az országban — kivált a déli részeken —, melynek célja a nemzetiségekkel való kibékülés. Ennek a mozgalomnak érdekében kiváló politikusok váltak ki, még pedig a legtökéletesebb jóakarral, akiknek szavára az a kívánság merült föl mindenfelé, hogy a feledés fátyolát borítsák azokra a rágalmakra, melyeket a nemzetiségek egész Európában ellenünk elkövettek és hogy hegedjenek be a mély sebek, melyeket a túlzó nemzetiségi politizálás eddig okozott. A magyar közvélemény ennek nyomán őszintén és becsületesen nyilatkozott meg itt-ott, kész lévén elfeledni és megbocsátani mindent, ha a nemzetiségek a közeledő lépéseket ebben az irányban szintén megteszik.

Ők azonban a béke érdekében egy lépést sem hajlandók tenni. Kiváló és jóhiszemű politikusaink kijelentései a béke érdekében — mint nemrég Justh Gyulának kijelentései is tulnaci cinikus megjegyzések kíséretében ítéltettek el, a nemzetiségi lapok meg éppen gúnyt űztek belőle. Sőt a dolgot úgy akarták föltüntetni, mintha a hazafiás magyar társadalom belátni kezdene, hogy velük szemben sokszor és súlyosan vétett és most a békítgetés útjára tért, bocsánatot és békét kér tőlük! . . .

Ezeket a békét óhajtó kijelentéseket úgy tüntetik föl az egyszerű nép és a közvélemény előtt: a közvéleménynek külföldi része előtt különösen, mint főbizonyíték a magyarok büntetése és az ő igazságságuk mellett. Így ir Hodorjának a „Týždeník”-je és Vlad Aurél „Lupta”-ja is. A békéről mitsem beszélnek. Cikkeikben egyetlen szócska nincs, a melyből azt lehetne következtetni, hogy a nemzetiségi túlzók a feléjük

nyújtott békítőjabbot szívesen fogadják, vagy általában elfogadni is akarnak.

És biztosak lehetünk, hogy elfogadni nem is fogják.

A nemzetiségekkel, a néppel lehet békét kötni, de a vezérekkel, a bankigazgatóképviselekkel soha! Ők nem áhítoznak a béke után, nekik a harc kell csak, mert ezt kívánja az ő — üzletük.

A béke megkötése az ő banküzemeinek teljes megsemmisülését jelentené, mert azoknak üzletmenete csupán a nemzetiségi izgatás révén lett jövedelmezővé. És ha az ellentétek, melyeket a nemzetiségi izgatás váltott ki, elsimulnának és nem maradna több semmi, ami a nemzetiségeket bankjaikba kötné, akkor bizony az üzlet nagyon rosszul menne. Nem volna módjukban többé a népet kenyők-kedvük szerinti módon kizsákmányolni, mert ha az ellentétek megszűnnének — egyszeribe fölemelnék szavukat a magyar pénzüzetek is, amelyek ocsóbb kölcsönökkel maguk körül mindent elfoglalnának. Ezt a szabad versenyt a nemzetiségi bankok — kivált a kisebbek — meg nem állnák. Sőt a nagyobbak is csak úgy tudnák föntartani magukat, ha jövedelmeiket jelentékenyen leszállítanák.

Szóval, a nemzetiségi képviselő-bankdirektoroknak ma telt zsebük alaposan lepadna és ez az oka, hogy a békét minden eszközzel és áron lehetetlenné akarják tenni.

Ne is reméljük tehát, hogy a béke érdekében megindított mozgalom eredményt fölmutatni képes lesz. És ha tényleg béke lesz, félünk, hogy az nem lesz őszinte.

Az elmondottak alapján állíthatjuk, hogy a békéért folyó minden tárgyaláson a saját üzleti érdekeiket tolják előtérbe. És nemcsakára kiviláglik, hogy az egész tárgyalást nem tekintik egyébként vásári komédiának, melyet még ki is használnak, hogy utána még kérlelhetlenebbül és ébesebben törjön ki a harc, melyben még azok beránthatók legyenek, akik ma mint

semlegesek óvakodnak tőlük. Az érdekeknek még nagyobb ellentétjét keltik föl annyira, hogy a nemzetiségek között a békéről többé gunyolódás nélkül beszélni se lehessen.

Ezeknek az uraknak életkérdés ez az ő üzleti érdekük, amely mindig gátat vet minden tisztességes kísérletnek, mely a békét célozná.

Kár ezekkel kísérletezni is!

Csak egy mód és egy lehetőség van a nemzetiségekkel való békének megteremtésére, ha t. i. a mi békés hajlandóságunkkal nem az agitátorok felé, hanem maga a nép felé fordulunk egyenesen. A népnek tisztességesen érző szíve megérzi és ha a vezérek bünső üzelmét szemei előtt leleplezzük — megérti a békés együttműködésnek igazi értékét és tartalmát. És ellenszenvvel fordul el mai vezéreitől, akik az ő nemzeti érzését és jóhiszeműségét így gyalázatos módon kihasználták. Belátja, hogy a hazafiás társadalom nem üzleti célból és érdekből akarja megnyerni, amint azt a nemzetiségi igazgatók eddig tették, hanem egyedül azért, mert hiszen a magyar és a tót testvérek.

A nép belátja, hogy a nemzetiségek csak azért izgatják őt a magyarok ellen, hogy aztán az ő verejtékkel szerzett garasaihoz könnyebben férhessen és ha már egészen kizsákmányolták, úgy hagyják, vagy utelve nyomnak a markába, amely sokszor koldusbot is egyttal, hadd menjen az új világba — Amerikába.

A bankdirektor-képviselő jurakat le kell leplezni a nép előtt. Ugy kell őket bemutatni, amilyenek tényleg. Be kell mutatni az ő lelketlen kapzsiságukat, amely nem ismer semmit, ami szent. Sem istent, sem hazát, sőt még azt a sokszor hangoztatott népszerűvényt is sem.

Lásson a nép tisztán!

A nemzetiségi ellentétek kiegyenlítésének ez az egyetlen lehetősége és egyetlen biztos módja.

Nagyszilv gyűlés Szentpétervárott. A cseh lapok egy, április 19—22. napján Szentpétervárott tartott nagyszilv gyűlésről hoztak tudósításokat, melynek kimondott célja a pánszláv eszmék előbbrevitele volt. A tárgyalások során főmórtill az osztrák-magyar területen élő szláv népek kérdése is, amelyről azonban az egyes szónokok bizonyos tartózkodással beszéltek. Mindössze azt az óhaját fejezték ki, hogy kívánatos lenne a pánszláv eszméknek intenzívebb propagálása azon a helyen, amely a déli és északi szlávok áthidalására hivatott.

Csernova utóhangjai.

Az áldozatok hullái régen elporladtak már, sirjaik helyét benőtte a fű, semmi sem emlékeztet ott többé arra a véres eseményre, mely annak idején az egész művelt világ érdeklődésének tárgya volt sokáig és a szomorú esemény mégsem a múlté.

Abból az alkalomból, hogy a kir. Curia április 27. és 28-án foglalkozott a hozzá főlebbezett vádlottak ügyével, a cseh-tót egység lapjai neki-esnek a dolognak újból. A bűnös lelkiismeret vergődő hangján hártják el a gyanut embereiktől és dobják vissza azokra, akik ott részben törvényes köteleiséget teljesítettek, részben pedig a kényszerítő körülmények hatása alatt cselekedtek.

Amit a vizsgálat e tekintetben kiderített, az az szemükben a hamis vádak gyűjteménye csak, melyek összehozásában a közigazgatási, egyházi hatóságok és a bíróságok versenyeztek egyaránt.

Az elhantolt sirhalmok néma lakói ezek szerint nem az úzerkedő nemzetiségiségkedés előre kiszemelt áldozatait, akiket Hlinkákékt oktattak be a színjátékok lejátssására úgy, hogy a drámai részt elhallgatták előlük, nem, hanem a tótok ellen bosszút lihegő magyar törvénytelenségnek és barbárságnak játékszeréi, amivel hatalmukat bizonyítani kívánták csupán.

A prágai „Čas“ támadó cikkelyének végén ezeket írja pl.: „Az eljárás csak azt a föltevést erősíti meg, ami különben már bizonyos is, hogy Csernován és annak eseményei után a magyar hivatalok, csendőrök, szolgabírák és bíróságok a legszélsőségesebb módon maguk tapastak lábball minden törvényt, hogy tudatosan hamisították meg a tényeket és tudatosan itélték el hamisan azt a sok szegény embert 40 évre és néhány ezer korona büntetés megfizetésére. Ilyen a magyar igazság.“

Amint látjuk, nem elégszenek meg már többé avval, hogy a véres vasárnap eseményeért a felelőséget a magyarság nyakába varrják, nem elég már az, hogy papokat, hivatalnokokat vádoltak meg szándékos gyilkolással, tovább mennek most és a hivatalos vizsgálatok lefolyását és azok eredményeit vádolják meg tudatos, célzatos üldözéssel azért, hogy a már közismert ítéletek az ő vádjait ne veszélyeztessék.

De nemcsak Ellenségei ők mindennek, ami a magyar önállóságra s annak valamely intézményére még csak emlékeztet is és mert egyszerűen letagadni ezt mégsem lehet, befektetik úgy, hogy annak minden

pontja a legsötétebb hazugság árnyékába vesszen.

Számtalanszor irunk már hasonló dolgokról, elismerjük. Számtalanszor ismételtük már a figyelmeztetést, hogy a cseh-tót egység főtörvényese lejáratni a magyar hatóságok tekintélyét és fölkelteni a népben a bizalmatlanságot és ellenszenvet irántuk, hogy az ne itt keresse igazát, ne itt keresse védelmet, hanem fusson oda, ahol a cseh-tót egység ölelő karjai agyonszorítással fenyegetik. Megirtuk azt már sokszor, de amint látszik, ahol a cseh-tót egység ölelő karjai agyonszorítással fenyegetik. Megirtuk azt már sokszor, de amint látszik, ahol a cseh-tót egység ölelő karjai agyonszorítással fenyegetik. Megirtuk azt már sokszor, de amint látszik, ahol a cseh-tót egység ölelő karjai agyonszorítással fenyegetik.

Pedig ha betekintünk azokba a fejleményekbe, miket ez a mozgalom a magyar hatóságok tekintélyének rovására már eddig is földézett, ha csoportosítjuk azokat a tüneményeket, amelyek a tótokkal való tárgyalások, érintkezések során az egyes magyar hatóságok előtt már eddig is fölmerültek, ha látjuk Csernovát és a hozzá hasonló szomorú jelenségeket, amelyek szintén a hatóságok ellen való tisztelenség jegyében játszódtak le: úgy nem nagy jóstehetség kell hozzá, hogy a további fejleményekben még szomorubb és még gyászosabb képeket lássunk.

És ha már látjuk, hogy a dolgoknak, szabad folyásuk esetén, milyen következményei lehetnek, úgy elemi kötelességünk, hogy a nemzet békéjére való tekintettel, de magának a tót népket megóvása tekintetéből

T Á R C A.

A hatodik pont.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

írta: Hevesi József.

(Matyók Bandi frakkban. Oldalgyon jön a kulisszák közül, mint aki megugrott. Lábvijjhegyen lépked és sunyi módon vissza, vissza tekint. Majd elneveti magát és bizalmasan beszél a közönséghez, nógárdmegyei kijetéssel.)

Megszöktek (elfojtott nevetés). Azok odabenn azt akarják, hogy valami monológot szavaltak nekik. Tetszik tudni... egy monológot... Hát én megszöktek. Nem állok én ki nekik egymagamba, hogy ott a bolondot adjam!... Passziaszra nem vagyok berendezve. Legalább is tartli, akarom mondani: dialóg négykézre... Ne tessék ám hinni, hogy tán lámpalázam van... Dehogy! Nincs kérem az a lámpa, amitől én lázadnék és nincs az a láz, amitől én lámp... Pardon!... Oh, én nem ijedek meg a közönségtől. Azért, hogy a polgármester ur, meg az ezredes ur, meg a főtisztelendő ur is közöttük ül. Hát azian? (Kicsinylőleg vonagtrán vállait.) Ők is csak kanállal eszik a levest!...

Hát nincs igazam, kérem? Látoit már valaki egy józaneseit embert, aki hangosan diskuráljon egymagában? Abszurdum! Mond-

tam én a rendezőknek: „Kérem“, mondom neki, tessék, rendezzünk egy kis műkedvelői előadást, egy kis szindarabot... vigjáték, szomorujáték, operette, népszimul. Nekem az zindogy! Mert ezekben legalább domboríthat az ember! Tessék megpróbálni akármilyen szerepre.

Nem tudom, van-e itt valaki, az urak vagy hölgyek közül, aki látta tavaly Vácson, mikor a „Pesztranevelés“ és dajkaképző-intézet“ javára előadtuk, műkedvelők, Bánkbánt? Nincs senki? Kár! Én játsztam Tiborcot. Milyen hatással! Mikor kiállottam a sugályuk elé és dörgő hangok kiállottam, hogy hát: (Erős páthosszal és feltűnően palócok kijetéssel.) Tányérnyalóvá lettél hazám dícső fia!... Hm! Szinte láttam, hogy szalad végig a sok libabőr a különböző hátakon! És hogy lokkesedtek... Mert kérem, a szavalatnál legfőbb az ézés és a — tiszta kijetés!

Annny bizonyos, hogy ott benn (a színpad közepé mutat) nagy lesz a fülfordulás... Sajnálom... de úgy kell nekik!... Igaz, hogy szép közönség van jelen. Az egész helybeli intelligencia!... Mindegy, én nem monológizálok... (Elővesz egy programot és olvas.) Számóceza, vig magánjelenet, írta és előadja Matyók Bandi... (Egész előre lép, meghajlva magál.) Kérem, Matyók Bandi vagyok... van szerencsém... De bocsanat, én nem hatalmaztam föl senkit, hogy kiírja

rólam, hogy én monológot tartok. Pardon! Engedelmet kérek, tisztelt rendezőség, ez nem járja és én tiltakozom, hogy beleegyezésem nélkül engem egy magánjelenetre kényszerítsenek.

Egyszer... az igaz... a Katikának tréfaból tettem valami ígéretet. Egy majálison volt... Eltévédünk az erdőben és a Katikával számóceát szedtünk. A számóceza még nagyon éretlen volt és savanyu. Hát én ugy édesítettem meg, hogy a Katika számóceajáról letéptem egy csókot. Katika perze pofon ütött, de már csak aztán. A számóceza akkor már le volt tépre... Mikor aztán visszakerültünk a társasághoz, nagy volt a vihoság... A Katika arcán egy piros folt volt. „A számóceától“, mondta a Katika és elpirult. „A számóceától“, mondtam én is és szintén elpirultam. De azért mégis csak vihogtak. Akkor irtam a számóceáról egy vig magánjelenetet. A Katikának nagyon tetszett és mikor elolvastam neki, már csak egy kicsikét haragudott. Megígértém, hogy egyszer majd elszavalom. Erre aztán kibékült. De kérem, ez csak olyan... izé... volt... olyan... hogy is mondjám csak... Egy tinta! Hogy kibékitem vele! De nem is gondoltam rá soha, hogy elszavaljam. Oh, ebből a számóceából nem eszel, tisztelt publikum. (Hátulról taps hal'atszik.)

Jaj istenem, most vége a negyedik pontnak. A kis Fracrye Zsuzsika zongorázott...

is cselekedjünk úgy, ahogy azt a sürgősség és a dolgok veszélyes állása megkívánja.

A veszély pedig nőttön-nő. A mozgalom szolgáltatában újabb napilap fog megindulni Budapesten. Gyermekek-lapok, pénzügyi folyóiratok is keletkeztek, amelyek ugyanezt készítik elő vagy propagálják ott, ahova a közönséges, megszokott ut nem vinné őket. Alakultak bankok, fiókok, társulatok s mind, mind a cseh-tót egység úzérkedésének jegyében és mindannyi arra is, hogy a magyarság feljénét a tót nép szemében lerontsa, törvényeinket, intézményeinket lekicsinyelje és hogy ellenünk engesztelhetetlen gyűlöletet szoritson.

A cél világos. A meglazult és aláásott társadalmi viszonyokon felül-emelkedni, hogy a tömegek hangos föllépésének háta mögött elfoglalhassák azokat a pozíciókat, amelyekkel aztán az összes közigazdasági tényezők hirtökébe lépjenek. Az ilyen kereszt kilátása megéri nekik azt a fáradságot, hogy bennünket leszóljanak. Tenni kell tehát, amíg nem késő.

A ruttkai katolikus hitközség ünnepe.

Lélekemelő ünnepet ült a folyó hó 2-án a ruttkai katolikus hitközség. E napon ünnepelel ugyan fennállásának tíz éves évfordulóját, a megyéspüspök és az ünnepély védnökeinek, *Justh Ferenc* főispán és *Ruttkai Ráth Páter* udvari tanácsos jelenlétében.

A megyéspüspök már 1-én, a délutáni gyorsvonattal érkezett meg Ruttkára, hol a hitközség előkelőségei várták a főpásztort. A

kölcsönös szívélyes üdvözlések után a püspök a felbogarozott főtúcan a plébániára hajatott, hol később a hitközség küldöttségét fogadta s részletesen megbeszéltek a másnap kezdődő ünnepségek sorrendjét, melynek lofolyásáról tudósítónk a következőket írja:

A templomban.

Az ünnepélyes isteni tisztelet, melyen *Radnai Farkas dr.* pontifikált pont kilenc órákor kezdődött. A templom hajótát azonban már jóval kilenc óra előtt előkelő közönség töltötte meg. A fentartott padokban ott láttuk *Justh Ferenc* főispánt, *Justh György* országgyűlési képviselőt, *Beniczky Kálmán* alispánt, *Rakovszky Iván dr.* aljegyzőt és ezeken kívül közeletlen több számottevő tagját.

A püspök a polgári és elemi iskolák tanulóinak sorfala közt érkezett a templomba, kit a belépőkor a kórus „Ecco Sacerdos magnum” fogadott.

A püspökkel egyidőben érkeztek a hitközség előkelőségei, *Saager Ferenc* főfelügyelő hitközségi elnök vezetése mellett, s a templom jobb oldalán elfoglalták a részlekre fentartott, zöld posztóval bevont padokat.

Eközben a főpásztor fényos segédlet mellett az oltárhoz lépett, miközben a kórus rázendített *Peinl József* Vince G-dur miséjére, melyet a helyi viszonyokhoz mérten, elég sikerrel adott elő.

Az evangélium után a püspök a szószékre lépett s általános figyelem közt mondta el nagyszerű egyházi beszédét. A beszéd éle közzönségen a testi kívánság ellen, a családi élet tisztasága mellett, s a szegény keveltség mint a legutaltatóság és legneveltségesebb birt ellen irányult. A beszéd mindvégig emelkedett hangú érvekkel gazdag és meggyőző hatású volt.

A szentbeszéd végzetével a püspök ismét

visszatért az oltárhoz. Offertorium alatt *Brisz Sándorka Glick Rezső Averdriáját* énekelte el. Hangterjedelme azonban kevés egy ily nagyszabású darabhoz.

Mise végezetével a püspök, a hitközség tagjaival és az ünnepély védnökeivel, továbbá a vármegye részéről jelen volt előkelőségek egyetemben a plébániára ment, hol meghívott körben villásreggelit szolgáltak fel.

Az ünnepi ülésen.

Ismét az időközben megérkezett ruttkai *Ráth Páter* udvari tanácsossal egyetemben, a püspök és a kisérőben lévő notabilitások a Kund-féle vendéglő nagytérmebe vonultak, melyet ez alkalomra a hitközség, a kassa-oderbergi vasut hozzájárulásával, rendkívül izlésesen felszított.

Féltizenkettőkor foglalták el a vendégek helyeiket, mire *Saager Ferenc* főfelügyelő, a püspök és a kisérőben a megjelent vendégek szívélyos üdvözlése után az ülést nyomban megnyitotta s átadta a szót a hitközség titkárnak, *Uhlárik Szendénés*.

A titkár magvas és vallásos meggyőződéssel áthatott beszédében méltatta a mai nap jelentőségét. Rámutatott azokra a nehézségekre, melyekkel a hitközség alapításakor és azóta is meg kellett küzdeni. Méltatta a hitközség előjáróságának buzgalmat és egyesek áldozatkészségét, kiemelve főképp a kassa-oderbergi vasutat, továbbá a megyéspüspököt.

A titkár beszédét megszaktivta, a nagyterem szinpadjáról *Uhlárik Annuska* a püspököt, *Herman Angela* a főispánt, *Kaldróvits Juliska* pedig *Ráth Páter* üdvözölté, szépen megkoncipiált versesközzékel s egyuttal gyönyörű eszkröt nyujtották át egy a püspöknek, mint a két védnöknek.

A kisléányok üdvözlőbeszédei után a titkár folytatta nagy figyelem közt beszédét, melynek végén áttért *Saager Ferenc* főfel-

Most jön az ötödik pont. (Olvasa a programot.) Ötödik pont: „Vorrei morir” Tosti-tól, éneklé Csányi Simi. Ugyan, mit akar az ember az ő megokosóval? Hát ez is hang? Nem hogy engem állított volna be énekes pontnak... — énekes pont: ez jó... — De ez a pont aztán igazán énekelni volna... Mert nekem van hangom. Egy kicsit karesu ugyan, de van benne érzés. És tudok előadni. No meg aztán a kiejtés... (Körtülnéz.) Ugyan kérem, nines itt véltentlenti egy zongora? Aha, látom már! És talán akadna is valaki az urak, hölgyek között, aki engem kísérni tudna?... Igen?... (Egy urhoz, ki zongorázni vállalkozik.) Ön lesz olyan szives... Nagyon köszönöm!... Könnyű lesz... Egyszerű kis népdalt fogok énekelni... Egy kis jó nótát... Egyszerlen és érzéssel... Tessék csak hallgatni! (A kisérőhöz.) Ismeri ön, kérem, azt a nótát, hogy aszondja, hogy aszondja, hogy aszondja, hogy (dudolva):

Messe füldről levél jött a kasznányába... Próbálja csak, kérem. (Az első zongorakördök után magyar nótát énekel.)

(Taps után.) Köszönöm, ön igazán jól kísért! Ez lett volna egy hatodik pont, ugy-e? Tudom, hogy a Katika ekkor könyvet potyogtatott volna és a szivesekre is meglágyult volna... De kérem, hogy én ott kiálljak egymagam a számócaival... olyan nines!...

Szinte hallom már a szegény Darázs Marcit, a főrendezőt, amint a szinfalak közé bekukulog és keresgél „ksz! ksz!... Matyók, hol vagy? ksz, ksz!” De én nem leszek sehol... ksz! ksz!... Milyen fölfordulás! Nem lesz hatodik pont... Hiába jönnek majd rimánkoda mindnyájan: a Darázs Marci, a Csányi Simi, a Fuváros Pista, a Csóka Jóska meg a többi is kunyorálnak: „No, ne izélj, Bandi, ne bomolj! Szagyl hát!” Oh, csakhogy én hajhatatlan leszek... Lássuk csak (Kivesszi az óráját), No még három per! Hol is tart az a Simi? (A szinfalhoz megy és hallgatódzik.) Persze, hogy alig hallani. A legtréknyabb foku tálbe bele tudnám húzni hangját-nak a cörnaszálát... Aha (Énekel egy-két taktust, mintha kísérné).

Quando le hirondelle il nido fauna (a füléhez kap). Hamis, borzasztó hamis... (Mintha segítene énekelni, végigéneklé az egész strófát.)

„Liete farebbe stb.

Vorrei morir... Vorrei morir...”

Ezt így kell... Ni, mi, hogy tapsolják... A köszönet nagyon elnéző...

Na! És most jönne a Szamóca... Lássuk csak a közönséget. (Visszanéz a kullisszák közzött.) Hogy zajongnak. Most még nem is sejtik, hogy mi fog itt mindjárt történni. Fogalmuk sínes róla, hogy nem lesz hatodik pont, nem lesz számóca... A polgármester

ur felemelkedik és hátránéz. Gukkerezzi a főügyönét. Az ezredes hangosan diskurál. És Katika... Milyen igazottann látszik... Te drága anygal!... De hát mi lesz? Én velem nem törődik senki? Még csak nem is keresnek?... Nines, ksz, ksz? Ah! Hisz ez egy komplot, pokoli üsszeeszköz ellenem! Most értem már. Ezek tulajdonképpen nem is akarják, hogy én szavaljak. Persze, félnek tőlem.

És most ürtlnek, hogy nem vagyok sehol. (Leskelődik) Ni, a Darázs Marci ott suttog a többiekek. Hogy vigyorognak! Persze, ürtlnek, a hatodik pont el fog maradni... Én megugrottam... A nyomorultak még egyetlen ksz, ksz-szel sem keresnek...

Nos hát, ksz! Hang! Azért sem fogtok rajtam mulatni! Közétek rontok, mint a derült égneк sohasem látott villáma és szavalmi fogok, csak azért is!

Szavalmi fogok neked, szivem Katikája, szavalmi fogok, hogy hogy Trója ledől és Róma rabigája gürnyed! Ah, hiába ürtendeztek ti kajánok, a hatodik pont most már csak azért sem fog elmaradni, Matyók Bandi meg fog jelenni és pecekék fogtok túrtülni diadalom előtt. (Kirohan. Rövid esend; a háttérből taps hallatszik; majd a szavaló hangja.)

A számóca: vig magánjelenet. (Függöny.)

ügyelő és Kafenda Frigyes háztulajdonosnak a hitközség létesítése körül kifejtett buzgalmanak méltatására. A beszéd végén leleplezték Saager Ferenc kiittúnó sikerült arcképet, melyet oly kikötéssel adtak át a plébánosnak, hogy az arcképnek örök időn át a plébánia refektóriumában kell függnie.

A titkár beszédének befejeztével a püspök emelkedett szólásra és igen magvas szármalásu beszédben mondott köszönetet az őt ért kitüntetésért. Egyben üdvözölte rutkai Ráth Pétert, mint aki áldozatkészségével lehetővé tette, hogy ez a virágzó hitközség megalkuljon. Végül titkárával felolvastatta azokat a köszönő iratokat, melyeket Saager Ferenc, Kafenda Frigyes, Uhlyarik Szende urakhoz és a hitközség előjáróságához intézett.

Az ünnepély végeztével a püspök szívélyesen elcséveget a megjelent hölgyekkel a különösen Saager Ferenc és Zányi Kálmán-nal, kiket egyébként már rutkai első tartózkodása óta ismer.

A közös ebéd.

A közgyűlési teremből a vasuti vendéglőbe sietett át a vendégsereg, mely az alkalomra pazarul és izlésesen volt feldisztvíve. A főhelyen a püspök foglalt helyet, a piros színnel díszített baldachin alatt. Jobbján ült vármegyének főispánja, balján rutkai Ráth Péter, udvari tanácsos.

Amint a püspök helyet foglalt, a főmehelyi zenekar pompás játékanak hangjai mellett megkezdtek az ebéd felszolgálatát a következő sorrendben: szárnyas ragout-leves, balatonai fogas tartarmártással, hálás bélszín francia körözéssel, stíriai kappan és pulyka salátával és kompottal, beregszászi rizling asványvisszel, turós és almás rétes, giardinetto, feketekávé, francia likőrök.

A második fogás után a püspök emelkedett szólásra s igen tartalmas beszédben az isten áldását kérte a hitközségre. Utána Justh Ferenc főispán emelkedett szólásra s az igaz és őszinte tisztelet hangján elítelte a megyés püspököt. Főispánunk után rutkai Ráth Péter udvari tanácsos mondott köszönetet az őt ért tünneplésért és a püspökre írtette poharát. Uhlyarik Szende a püspök és a hitközség jöttevőit elítelte. Csepányi Sándor tb. főjegyző a megjelent hölgyeket köszöntötte fel sikerült beszédben.

A közös ebéd, melynek kitünő volta Klein Ferenc vasuti vendéglőst dícséri, 4 óra felé ért véget. mikor is a vendégek ismét visszatertek a Rund-féle nagyvendéglő termébe, hol ez alkalomra írt színműveket és szavaltokat adtak elő a rutkai műkedvelők rendkívül sikerült alakításokban.

A természeti emlékek védelme.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter fontos lépést tett a természeti emlékek intézményes védelme érdekében, amidőn megbizta Kaán Károly erdőtanácsost, hogy a természeti emlékek feltartásának kérdését tanulmány tárgyává tegye.

Kaán erdőtanácsos e megbízatásnak megfelelt s munkája: „A természeti emlékek feltartása” címen most jelent meg a földmívelésügyi miniszter kiadványaként.

Ismereti a külföld országainak a természeti emlékek feltartására érdekében kifejtett

tevékenységét és felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek eddig hazánk természeti kincseinek védelme érdekében tettek, hangsúlyozottan reámutatván, hogy a kormányakciónak társadalmi tevékenységgel kell párosulnia, ha természeti emlékeink fentartását biztosítani kívánjuk.

Javaslatra az, hogy a tudományos társulatok, egyesületek, hivatalos intézmények és az egész magyar társadalom bevonása mellett írjuk össze természeti emlékeinket és a kellően elbírált és törzskönyvelt anyag ismerete után a külföld egyes országai példájára hozunk olyan törvényt, mely a műemlékekhez hasonlóan biztosítson védelmet a természeti emlékeknek.

A füzöt a külföld e tárgyú tevékenységéből merített tanulságok ismeretése mellett nemzeti viszonyainkra, valamint a még fennmaradt természeti kincseinkre való figyelemmel tárgyalja a kérdést.

Kaán szerint gondozásra, sőt törvényes védelemre érdemes természeti emlékként volna tekintendő: a hazai föld felületén, vagy annak melyében a természet bármely világába tartozó minden olyan természeti alkotás, vagy annak bármily változatban és arányokban csoportosult összessége, mely történetileg becses, vagy tudományosan értékes, esztétikailag kiváló, bármi okból ritka, vagy pedig arra hivatott, hogy idővel a természeti emlék becsével birjon.

Ilyen nemzeti kincseinkből rendszerbe foglalt csoportosítással s az egész magyar társadalomhoz szólván, a feltartására érdemes természeti alkotások egész sorozatát tárja elénk, kiemelve, hogy a védelemben fogadandak utolsó órája títstít, ha nem akarjuk pusztulónak átongedni azt, amivel még rendelkezünk.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, aki a természeti emlékek védelme érdekében még 1900-ban kiadott intézkedésével megelőzte az európai országok ide vonatkozó akcióit, most e füzöt szétküldése mellett felhívja a törvényhatóságokat, hogy a kerületükben található természeti emlékeket írják össze és tegyenek javaslatot azok minden időkre biztosítandó védelméről.

Utastította összes alantasi hivatalait és közegeit, hogy a törvényhatóságokat munkájuk végrehajtásában segítse. Felkérte a közoktatásügyi és belügyi miniszter társait, hogy az alábbi rendeltetéseket, hivatalokat és közegeket hasonló támogatásra hívják fel.

Megkereste a fontosabb társadalmi tényezőket, a Történelmi és Természettudományi Társulatot, az összes mező- és erdőgazdasági egyesületeket, az Országos Kertészeti Egyesületet és a turista egyesületeket, hogy egyfélé az e kérdésre vonatkozó javaslatokkal támogassák, másfelől tagjaikat a természeti emlékek összeírásánál való közreműködésre kéri fel.

Nagyarányú országos mozgalomról van tehát szó és mi nem eszálunk, ha azt reméljük, hogy az egész magyar társadalom az ügy érdeméhez méltó lelkesedéssel karolja fel a földmívelési miniszter akcióit.

Kaán érdemes munkáját ordószítkez, lelkészok, jegyzők, tanítók, erdőőrök a földmívelésügyi miniszteriumtól ingyen kaphadják meg, ha a miniszterium könyvtárához fordulnak. Bolti ára 50 fillérben állapított meg.

HIREK.

A törvényhatósági telefonhálózat. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a törvényhatósági távbeszélőhálózat építését folyó évi március hó 21-én kelt 26996. sz. rendeletével már engedélyezte. A pozsonyi kir. posta és távirada kerületi műszaki felügyelőség, ennek folytán, már meg is kereste vármegyének alispánját, hogy az építésre megszavazott összegek egyrészét már bocssása rendelkezésre, hogy a munkálatokat sürögősen végrehajthassa, Mint értesültünk, vármegyének alispánja a kérelmnek már is eleget tett.

Hitközségi közgyűlés. A helybeli izr. hitközség a f. hó 2-án tartotta meg elnökválasztó közgyűlését. A közgyűlés egyhangulag Hoffmann Ede bankgazdát ajándékozta meg bizalmával. Az újonnan megválasztott elnök néhány rövid szóval megköszönte a hitközség bizalmát s megjelölte az utat, melyen a hitközség vezetését illetőleg haladni fog.

Adakozás. A Ferenc József tanítók házában létesítendő turóczi szoba alap javára Draskóczy Ilgó Gábor, Boksay Endre 10—10 koronát, Kunaj János 5 koronát adományozott, mely összegeket köszönettel nyugtázta a kir. tanfelügyelőség.

Gondnoksági ílés. A helybeli áll. elemi iskola gondnoksága Beniczky Kálmán alispán, gondnoksági elnök vezetése alatt a folyó hó 2-án ülést tartott. Az ülésen a még eskütt nem tett gondnoksági tagok közül Petráds Mihály kir. járásbíró és Dugovich Titus az esküt letették. Ezután letárgyalták az 1907/908. évi számadásokat és a folyó ügyeket. Végül megállapították az elemi iskola vizsgálati sorrendjét, melyet a tanítói kar javaslatának megfelelőleg változtatlanul elfogadtak.

A oszernovai zendülés epillőgusa. Obuch András 'öröszentmártóni bankhivatalnok és Czipár József ugyanittani asztalosmester 1907. évi október 28-án a „Národnie Noviny”-ba „Csernovai öldöklés” cím alatt cikket írtak, amelyben a papok és a kormány ellen ígattak. Emiatt az ígató cikk miatti a budapesti kir. ügyészség vádat emelt a két szerző ellen, akit az eskütöltő maraszliói verdiktje alapján Pereszlenyi Zoltán szolgabíró sérelmére elkövetett gárgalmazás és ígázatás sajtósége miatt elítélt a budapesti eskütöltő bíróság. Obuch Andrászt nyolc hónapi fogházra és 800 korona pénzbüntetésre, Czipár Józsefet pedig 3 hónapi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság. A kir. Kuria most Tarnay János bíró előadásában a semmisségi panaszokat elutasította és ezzel hozzájárult az eskütöltő bíróság ítéletéhez.

Amerika lefözve. Minden szencziót Amerikának szoktuk tulajdonítani, mert már ott tartunk, hogy minden santonlóni ellító találmányt, vagy új rendszert az amerikai jelzővel szoktuk megemlíteni és megkülönböztetni a köznapiasról, mintegy jelezni akarván, hogy ez új és jó. Pedig ilyen amerikai izl és legemé dolog az Országos Gyermekevdő Ligának új tombolajátéka, mely még az amerikai új szencziókon is túl tesz. Nem volt rá eset, hogy 40000 darabból álló tárgysorsjátéknál minden szám nyerjen. A Liga sorsjegyei kivétel nélkül nyernek, a legkisebb nyeresemény arany- vagy ezüsttárgy. Van 10 nagyréteki főnyeresemény, a legelső nyeresemény 20000

korona, több mint 20000 darab nagyértékű arany és ezüstékszer és vagy 380000 darab szébbnél szebb ókszer, melyet a Liga részben ajándékképpen kapott, részben pedig vásárolt. Nagy előnye még a játéknak, hogy minden sorsjegyen még szelvény is van, mely külön játszik 500 értékos arany és ezüstékszerre. Tehát senkiesem kockázatot és senkiesem ajándekoz és mégis segíti a Ligát, ha vesz 1 korona 50 fillérért egy sorsjegyet.

Rettenetes halál. *Kralik* Máté divéki lakos, szeszgyári munkás az elmúlt héten, eddig ki nem dorított módon, belebukott egy forró moslékkal teltetted kádba. A szerencsétlen ember teste teljesen összeöregt. A borzalmas esetet a szerencsétlenül járt munkás társai vették észre először, kik fejevesztetten rohantak segítségére és sietve mentették ki rettenetes helyzetéből. A szerencsétlen embert azonban a gyorsan előhívott orvosi segély nem volt képes többé megmenteni, mert még aznap délután rettenetes kínok között ki-szenvedett.

Rablótámadás. *Goldbruner* zivóváraljai kir. járásbírósi végrehajtó az elmúlt héten a turóczenzentmártoni járásbírósg területén helyettesített néhány esetben. A folyó hó 4-én este Szucsányból hazatérve, sétára indult a Turóc felé. Erősen alkonyodott, mikor sétájából visszafordult. Utközben néhány munkás csatlakozott hozzá, kikkel beszédbe elegyedett. Mikor azonban már a városához közel jártak, az egyik munkás a végrehajtót szó nélkül fejböré, úgy hogy ez elszédülten a földre bukott. Az önkivületi állapotban levő embert azután a munkások kirabolák. Nevezetesen elszedték 15 korona készpénzét, aranyórját láncosult és aranygyűrűt is. Az értékes holmikkal azután a munkások tovább álltak. A kárvallott végrehajtó még az éjjel panaszt tett a csendőrségnél, ki a füljelentés folytán most erőlyesen nyomoz a rablási ügyben.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a lapunkban közölt Steiner-féle hirdetésre.

Munkásszerencsétlenség. *Weizer* János 52 éves gőzfitrészi munkás a turáni gőzfitrészi gyalupadjánál foglalatokodott. A szerencsétlen ember valamin elbámészkodva, a deszkával együtt kezét is a gyalu kései közé dugta, miáltal jobbközben súlyos sérüléseket szenvedett.

Egy tolvajné letartóztatása. A helybéli csendőrség *Palocsik* Mária turóczenzentmártoni lakost, a Csendőri Közöny 5398. sz. körözése alapján letartóztatata és a nyitrai kir. törvényszékhez átkísérte.

A nagy kir. szab. osztálysorsjegyek nemcsak helföldön, hanem a külföldön is óriási kelendőségnek örvendenek, mert nyemrényesylek rendkívül előnyűsek, terveztük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni csak nagy

szerencse, nagyobb nyemrény útján lehet, ezért ajánljuk, hogy t. olvasóink is fogynok szerencsekisérletet és vegynok Kiss Károly és Társa bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-u. 13.) sorsjegyet. E hírneves főléjárúító részvényársaság teljesen megbízható és előzőeken. A remény pedig boldogit és Kiss szerencséje Nagy!

Belfőreses lopások. *Vékony* Péter ruttkai lakos panaszt tett a csendőrségnél, hogy hétfőn virradóra 2 darab 50 korona értékű jelzőjét, az őlt feltörve, ellopták. Ugyancsak panasszal fordult a csendőrséghez *Koch* Armin priekopai lakos is, hogy 2-án éjjel három-negy személyből álló tolvajbanda próbált szerencsét nála is de rajtvesztettek, mert munkaközben meglepték a zsiványokat, mire ezek megugrottak. A csendőrség e két panasz folytán nyomozott és a toltéseket *Gregor* András és Sándor, továbbá *Gregor* Anna és *Facuzna* Mária személyében letartóztatata.

Támogassuk a Kossuth-muzeumot! 1848, örök emléktünk, nagy idők, de nagyok megteremtői is emlékeztűkre elragad az áhítat és a kegyelet! Nemzeti küdelimünk fenmaradt emléktárgyai szebb, magasatosabb jövedők kivivására ösztönöznek. Ezen erekyék legdusabb tárházát magasatos rendeléteében nem segélyezik. A multban még a Bánffy, Széll, Tisza, sőt Fejérváry kormányja is támogatták, de a mostani kormány nem tette meg kötelességét. Egyedül hazafias társadalunktól várjuk, hogy meggátolja feloszlását és ezzel megmenti a Kossuth-muzeumot, ha remek kiadványait vásárolja. A Kossuth-muzeum meglküli 10 koronáért *Hock* János: Rákóczié című diszmtvét; 20 koronáért ugyanennek szalonkiadását; 100 koronáért „Kossuth Lajos az izente” című 170 cm. széles, 130 cm. magas, hatalmas, lélekelmő legnagyob remek olajnyomatot egyszerű keretben, 150 koronáért ugyanazt remek széles arany diszkeretben; 150 koronáért Kossuth Lajos (Eredetiét Kossuth Ferenc festette). Rákóczi, Petőfi stb. jelesének életnagyságu olajfestéses areképét. Hazafiak! Épülésekre is, de szent erekyéink megmentésére is, rendeljétek fenti elragadó remekműveket! Minden megrendelés szerkesztűségünkhez intézendők.

Két házáló veredése. Kaecagni való jelenet játszódtott le az elmúlt héten *Vogel* Katalin ruttkai vendégétjében. *Szain* Mihály udvarhelymogyeyi szőnyegházáló egy pohár boroska mellett akarta kipihenni a nap fáradalmait. Amint így magában morfondirozgatott, betért a koresmába *Kegely* Márkó Petror bosnyák házáló s leült a kolléga asztalához, kivel csakhamar élénk diskurzusa keveredett. A két házáló, mikor már összeharátkoztak, egymásnak kínálgatták portékájukat. Eközben a székelnyek öltözött cigány valaminel megsértette Márkó Petrorot,

mire ez a faksziból kihuzott egy fukszist s úgy elvortte a szerencsétlent, hogy alig tudott elvánszorogni a csendőrséghez, hol panaszt tett a hirtelen haragu Petror ellen. A csendőrség Petrorot letartóztatata.

Ha szükség van sírkőre, az olcsón és prima kivitelben kizárólagosan Steiner Lajos sírkőüzletében vásárolja meg. Jó munka csak tölen várható; ha más aji, az rossz, tessék vissza-utastani, bizonyítja a naponta beérkező számos kőszámlát, melyek bárki által megtekintethők.

Steiner Lajos sírkőüzlete

Turóczenzentmártonban, főutca.

Óriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sírkövekben. Már 40—3000 koronáig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragómunkák és javítások elvállaltatnak. Szolid kiszolgálás!

ISKOLAI ÜGYEK.

Felhívás. *Párvy* Endre tanítóegyesületi elnök felkéri az egyesület tagjait, hogy a „Felvidéki Híradó”-ban közzétett pályázati tétel dolgozatait a pályázni szándékozók legkésőbb f. évi május hó 15-ig hozzá beküldeni sziveskedjenek.

Hivatalos rész.

590. sz. Turóc vármegye kir. tantelgye-
1909. lősége.

Tankerületem összes tanítóinak és tanítónőinek.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter folyó évi 49332. számú rendelete szerint folyó évi július hó 5-től kezdődőleg július hó 24-ig bezárólag több áll. tanító- és tanítónőképző intézetnél, a korábbi évekhöz hasonlóan, három hetre terjedő tanítói és tanítónői továbbképző tanfolyamok fognak tartatni, még pedig tanító számára is aradi, a budapesti I. kerületi, a kolozsvári és a losonci állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben, tanítónők részére pedig a budapesti II. kerületi és a szabadkai állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben.

Svehla János és Paulovics Béla
= első turóczi sírkőraktára! =

SÍRKÖVEK

Svehla János

TURÓCZSENTMÁRTONBAN.

kárpitos, butor-raktáros
temetkezési vállalatának

Mindenféle kőfaragómunkák, valamint javítások elvállaltatnak!

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Mindegyik tanfolyamra 50—50 hallgató vétetik fel, akik közül tanfolyamanként 30—30 hallgató állami költségen nyer az intézet internátusában szállást és étkezést, azonkívül 20—20 korona utazási költségen is részesül.

A felsorolt hat tanfolyam bármelyikére való felvételt folyamodhatnak az ország bármely részében lakó és bármilyen jellegű elemi népiskolánál működő okleveles tanítók és tanítónők.

A felvétel iránti bélyegtelen kérvények május hó 15-ig hozzám nyújtandók be.

Turóczenntmárton, 1909. évi április 29.

Dr. Künsztler Károly s. k.
kir. tanfelügyelő.

589. sz. Turóc vármegye kir. tanfelügyelősege.

Tankerületem összes iskoláinak.

A vallás- és közokt. m. m. miniszter f. évi április hó 13-án 127885/908. számú rendelete szerint a tanszereknek hazai forrásokból való beszerzésére vonatkozó 1907. évi 8886. számú rendeletnek kibocsátása óta a külföldi tanszerkészítők és kereskedők úgy akarják áruikat terjeszteni, hogy valamelyik arra vállalkozó hazai cég megbízottjait utaztatják s azok által ajánlatják eszközeiket az intézetnek, a szállított eszközökről pedig az elszámolást valamelyik hazai cég közvetítésével végzik.

Felhívom ennél fogva tankerületem összes tanítóit, hogy az ilyen gyanus ügynökök ajánlatainak ne higyenek és minden kétes esetben az „Országos pedagógiai könyvtár és Tanszermuzeum elnökségéhez (Budapest, VIII. Szentkirály-utca 47. sz.) forduljanak tanácsért és utbaigazításért.

Turóczenntmárton, 1909. évi április 29.

Dr. Künsztler Károly s. k.
kir. tanfelügyelő.

IRODALOM.

A magyar beszéd vezérkönyve, a nem magyar és (még ide számíthatjuk) a vegyes tannyelvű népiskolák részére a legújabb 1908. évi miniszteri tanterv alapján. Az első kötet az első osztály anyagát 30 hetre osztva, félórásról félórára kidolgozva tartalmazza a cselekvés és átélés módszere szerint. Ezenkívül magyar, német, francia szakművek és hosszú tanítói tapasztalat alapján a grammatikai és direkt módok minden nemét egész új oldalról, új megvilágításban mutatja be, mindent tudományos érvelés kísér. Az elméleti rész majd 7 ívet foglal le. Ily alaposan e kérdés még nem volt tárgyalva. Ez feleslegessé tesz minden idegen szakművet. Teljesen pótolja a magyar nyelvi kurzusokat. A tanítónak nem kell experimentálgatni, készen kapja azt, mire szüksége van. Ez által sok gondtól szabadul meg. A nyelvtanítással foglalkozó tanárok is hszonnal forogathatják e művet, de tanítóknak gyakorlatiasságánál fogva nélkülözhetetlen. A mű 3 kötetből fog állni és az egész nyelvtanítási anyagot fogja tartalmazni. A nagy szünidő elején megjelenő első kötet előfizetési ára csak 2 korona, a rendes ára

pedig 4 korona lesz. A portó pénzbeutalás esetén 20 fillér. Kéri mély tisztelettel a zivés megrendelést Szabó József állami tanító Nagybányán.

KÖZGAZDASÁG.

Figyelmeztetés. Az 1895. évi XLVI. t. c. intenciója az lévén, hogy minden mezőgazdasági terménytermék és cikk a maga nevének, a származását és tulajdonságait kifejező megjelölés alatt kerüljön forgalomba, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából ügyvezetési érdekelte malomtulajdonosokat és őrléni kereskedőket, hogy az ország területén az őrlött rizspolyát ne rizskorpa, hanem „őrlött rizspolya“ néven, az őrlött kölespelyvát ne köleskorpa, hanem őrlött kölespelyva néven, ezen őrlési melléktermékeknek más őrlési termékekkel, illetőleg melléktermékekkel való keverése útján készített abrakatarmányokat pedig az alkatrészek helyes megjelölésével hozzák jövőben forgalomba. E figyelmeztetés nemcsak a fogyasztóközönség,

hanem a malmok és őrléni kereskedők érdekében is történik, mivel áruiknak a jelzett módon való megjelölése esetén az üzleti jöhrnevrükre kétségtelenül károsan visszaható kihágási eljárások megindítását mindenestre megelőzhetik.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

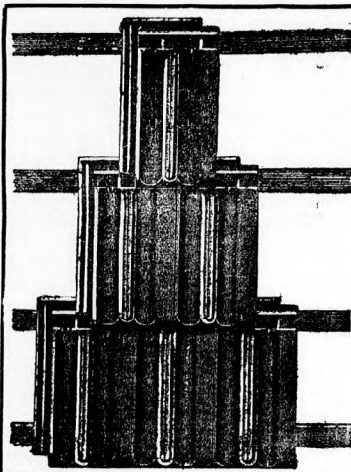
Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyárainak képviselője:

Reisz Lipótné, Turóczenntmárton.

Nagy választék női és gyermekkalapokban

Schulz Lajos

Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turóczenntmárton

gőztéglagyárai szállítanak:

Francia kettőshornoyolt-, hornoyolt- és hód farku fedélserepet, alagcsöveket, nyersfalazati és idomtéglaikat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden iparágak megfelelő chamotte és tűzálló léglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kéményeket, kazánbefalazásokat, tűzelelési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány. Elárusítóhely Turóczenntmártonban, Bindfeld Armin csegnél.

Magyar forrás!

Húgyhajtó és húgysavoldó

Magyar forrás!

Szultán-forrás

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Dus Lithion-tartalmú következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kütkelzőség és központi iroda: Igazgatóság: BUDAPEST, EPERJES. IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.

Kapható külföldön a következő városokban: Brüssel, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten: 111—93.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Turóczenntmárton.

IRÓGÉPEK.

Egő jókarban levő, látható írásu **SUN STANDARD** írógép és egy új, félig látható **SMITH PREMIER** írógép mélyen leszállított áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

50-60 K hetifizetést vagy 50-60% jutalékot

kap az, aki alumínium cégtábláink és áruink eladását átveszi. — Képviselőt mellékeresetnek is igen alkalmas. Az alumíniumárak játszva eladhatók. Felvilágosítás és minta bérmentve. — Ne mulassza el kérdezősködni. Levelezőlap elegendő.

Hruby Antal
Müglitz (Mähren).

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, oszúnál és meghűlésnél, bedörzsoléséppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üvegek fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott doboza van oszmagolva. Az üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszeresemé, Budapest, De. Müller gyógyszerüzem az „Arany oroszlobogó”, Prágában, Elianobothstrasse 5 neu.**

Mindennapi szétküldés.

Turócvarmegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Zníváralján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

ELADÓ

mintegy 200.000 drb szép, erőteljes, ültetésre alkalmas 3 éves

lúczyenyő csemete.

1000 drb 5 korona.

Közelebbit a mosóci uradalomnál.

Cukrászda-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy
a vasuti állomással szemben

CUKRÁSZDÁT

nyitottam. Kapható nálam a legjobb teavajjal készült különféle cukor-sütemény, Heller- és Schmidt-féle cukorka, meleg kávé, csokoládé, tea, befőtt gyümölcs, fagyalt, jegeskávé stb. A szomszédságomban levő Dula-féle kerthelyiséget bérbe vettem s azt az egész nyáron át a mélyen tisztelt közönségnek rendelkezésére bocsájtom.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, vagyok tisztelettel

Kmetz Györgyné

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton, főtér.

Száritott zöld főzelékek, befőtt gyümölcsök. — Fürth- és Neller-féle cukorkák. — Koestlin-féle tea-sütemények. — Rüm, cognac és likörök; borok és pezsgők!

Valódi prágai sonka!

Hengermalmi liszt!

SZÉPIRÁSI

VIZSGA- =LAPOK=

legjobb minőségű fanyentes papíron
100 drbja 1 korona 60 f.

Kapható:

Moskóczi Ferencné
könyvkereskedésében Turócszentmárton

Haszonbérbeadó birtok.

Felsőmagyarországon egy körülbelül 800 magyar hold kiterjedésű **földbirtok** (körülbelül 620 hold szántóföld és rét, a többi legelő, kert és belsőség) egy vasuti fõvonalától 7 kilométerre, **folyó évi október 1-ére haszonbérbe adatik.** Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, kinek címe **Haasenstein és Vogler (Jaulús és Társa)** hirdetési irodájában **Budapest, V., Dorottya-útca 9.** megtudható.

Boreladás.

Tokajhegyalján, Tolcsván és a zsadányi előhegyen termelt saját kezelési, tiszta boraimat ajánlom megvételre.

1907. évi szamorodni ára literenként	—	korona	70	fillér
1908.	—	—	70	—
1903.	1	—	06	—
1902.	2	—	—	—

5 puttonyos **gyógy aszú** borok literenként 5 koronától 20 kor.-ig. Szamorodnik 136 literes hordókban szállíttatnak hordók nélkül.

Hordók bérmentve visszaküldendők, ellenkező esetben literenként a hordóért 8 fillér számíttatik. Tisztelettel:

NAGYKÁLLÓI KALLAY EMÁNUEL

szőlőnagybirtokos **TOLCSVA** (Zemplén megye).

NYÁRI MENETREND.

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1909. év május hó 1-től.)

Budapest—Túröcszénmárton:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	é. k.	délután 1:38
Szv. "	délőlőtt 9:15,	"	7:54
Gyv. "	délután 3:30,	"	este 10:21
Szv. "	délután 5:55,	"	reggel 4:16
Vv. "	éjjel 11:10,	"	délőlőtt 11:19
Vv. Jánoshegyről ind. reg.	4:47, é. reg.		7:10

Túröcszénmárton—Budapest:

Gyv. ind.	reggel 5:41,	é. k.	délután 12:45
Szv. "	" 9:18,	"	este 7:10
Gyv. "	délután 2:52,	"	9:15
Vv. "	" 4:56,	"	reggel 5:10
Szv. "	este 11:35,	"	délőlőtt 9:50
Jánoshegyre i. d. u.	12:03, é. d. u.		3:35

Túröcszénmárton—Ruttká:

Gyv. ind.	délután 1:39,	é. k.	délután 1:47
Szv. "	este 7:56,	"	este 8:05
Gyv. "	" 10:22,	"	" 10:30
Szv. "	reggel 4:16,	"	reggel 4:25
Vv. "	" 7:15,	"	7:31
Vv. "	délőlőtt 11:21,	"	délőlőtt 11:31

Ruttká—Túröcszénmárton:

Gyv. ind.	délután 2:43,	é. k.	délután 2:51
Szv. "	reggel 9:02,	"	9:11
Gyv. "	" 5:32,	"	" 5:40
Szv. "	este 11:24,	"	este 11:35
Vv. "	délután 4:43,	"	délután 4:55
Vv. "	délőlőtt 11:00,	"	délőlőtt 11:18

Budapest ny. p. u.—Zsolna:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	é. k.	délután 1:33
Szv. "	" 9:20,	"	este 8:30
Gyv. "	este 6:50,	"	éjjel 12:24
Szv. "	" 9:20,	"	reggel 7:16

Zsolna—Budapest ny. p. u.:

Gyv. ind.	éjjel 3:46,	é. k.	reggel 9:30
Szv. "	reggel 7:18,	"	este 5:55
Gyv. "	délután 3:20,	"	9:45
Szv. "	este 9:15,	"	reggel 6:35

A cs. kir. szab. Ks.-Od. vasutakon:

Kassa—Ruttká:

Szv. ind.	reggel 3:35,	é. k.	reggel 3:43
Szv. "	" 5:—,	"	délután 12:05
Szv. "	" 7:22,	"	" 2:—
Gyv. "	délután 12:05,	"	" 5:26
Szv. "	" 12:35,	"	este 8:07
Szv. "	" 4:00,	"	10:39
Gyv. "	este 7:10,	"	éjjel 12:—
Liptószentmiklósról Svz. i. éjjel	3:15 é.		5:14

Ruttká—Kassa.

Gyv. ind.	reggel 4:02,	é. k.	reggel 8:40
Szv. "	" 4:42,	"	délőlőtt 11:40
Szv. "	" 8:15,	"	délután 3:45
Gyv. "	délután 12:29,	"	5:12
Szv. "	" 2:30,	"	este 9:14
Szv. "	" 4:10,	"	éjjel 11:05
Szv. "	este 7:02,	"	éjjel 1:—
Liptószentmiklósról Svz. i. este	10:40 é.		12:48

Ruttká—Zsolna:

Szv. ind.	reggel 5:40,	é. k.	reggel 6:07
Szv. "	délután 12:28,	"	délután 1:00
Szv. "	" 2:18,	"	2:45
Gyv. "	" 5:35,	"	este 5:57
Szv. "	este 8:25,	"	8:52
Szv. "	éjjel 10:54,	"	éjjel 11:20
Gyv. "	" 12:04,	"	12:26
Vv. "	délőlőtt 8:53,	"	délőlőtt 9:18

Zsolna—Ruttká:

Gyv. ind.	reggel 3:38,	é. k.	reggel 4:00
Szv. "	" 3:55,	"	4:26
Szv. "	" 7:30,	"	délőlőtt 7:58
Gyv. "	délután 12:05,	"	délután 12:27
Szv. "	délután 1:45,	"	2:12
Szv. "	" 3:24,	"	3:52
Szv. "	este 9:21,	"	este 9:60
Szv. "	este 6:23,	"	6:52

Háló-, étkező- és buffetkocsik közlekedése

a m. kir. államvasutak vonalain 1909. évi május hó 1-től kezdve:

1. HÁLÓ KOCSIK

Idő	Nap- szak	Honnan — Hová	Idő	Nap- szak	Jegyzet
1030 632	éjjel regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Wienbe	625 1000	regg. éjjel	A hálókocsik csak I. v. II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által megfelelő potoggy váltása mellett használhatók
200 611 1120	d. u. regg. d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Predeal " Bukarest	115 912 530	d. u. este d. u.	Csak június 1-től kezdve közlekedik. Brassón túl csak I. oszt. menetjegyekkel vehető igénybe
900 955	este d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Fiume	700 650	regg. este	
410 455	d. u. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Fiume	1215 1040	d. u. éjjel	
1045 955	éjjel d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Zágráb	905 742	d. e. este	
1000 335 555	este regg. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Kassa Érk. Poprádfelka	700 110 853	regg. éjjel este	Csak bezárólag június 30-ig és szeptember hó 15-től
1000 335 705	éjjel regg. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Kassa Érk. Tátralomnicz	700 110 853	regg. éjjel este	Július 1-től szeptember 24-ig
320 747	d. u. regg.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Konstantinápoly	105 753	d. u. este	
930 1052	este d. e.	Ind. Budapest k. p. u. Érk. Piski	605 412	regg. d. u.	Csak I. oszt. menetjeggyel vehető igénybe
1000 620	este regg.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Wien	740 1100	regg. éjjel	
910 144	este d. u.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Brassó	740 214	regg. d. u.	
240 1150	d. u. d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Bukarest	125 555	d. u. d. u.	
1015 210 925	éjjel d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Szegec Érk. Bázias	715 428	regg. d. u.	Július 1-től kezdve augusztus 31-ig
1015 1020	este d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Oravicza	715 326	regg. d. u.	Csak július 1-től kezdve bezárólag aug. 31-ig
650 1176	este d. e.	Ind. Budapest ny. p. u. Érk. Berlin	930 436	d. e. d. u.	

2. ÉTKEZŐ KOCSIK

Idő	Honnan — Hová	Idő
205 640	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Wien	180 850
920 203	"	705 270
200 1001	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Piski	115 508
320 1018	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Zimony	105 619
700 752	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Fiume	935 755
410 1134	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Zágráb	1215 448
735 1233	Ind. Budapest keleti p. u. Érk. Sátoraljaújhely	955 439
515 935	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Wien	140 905
755 1245	"	905 450
230 655	"	710 255
200 1030	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Kolozsvár	150 520
611 144	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Kolozsvár Érk. Brassó	1050 274
240 1027	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Karánsebes	125 528
705 123	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Zsolna	945 320
650 1005	Ind. Budapest nyugati p. u. Érk. Pozsony	910 610